

SYLABUS KURSU

Nazwa kursu: Zespół Górnego Otworu Klatki Piersiowej (TOS) – diagnostycznie, manualnie, powięziowo, naukowo!			
Jednostka organizująca kurs: Akademickie Centrum Kształcenia			
Wydział realizujący kurs: Wydział Fizjoterapii		Jednostka realizująca kurs: Katedra Teoretycznych i Praktycznych Podstaw Fizjoterapii Zakład Biomedycznych Podstaw Fizjoterapii Zakład Diagnostyki Obrazowej i Metod Specjalnych Fizjoterapii	
Rodzaj kursu: kurs			Liczba godzin: 20
Język modułu/przedmiotu: polski		Forma zajęć: zajęcia teoretyczne/praktyczne	Sposób realizacji: w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim
Koordynator kursu	Dr hab. Michał Kuszewski, prof. AWF Mgr Mateusz Stefański		
Kryteria naboru	Fizjoterapeuta, student fizjoterapii (III rok lub wyższy oraz ukończenie nauki anatomii prawidłowej człowieka oraz anatomii palpacyjnej), student innego kierunku medycznego (III rok lub wyższy oraz ukończenie nauki anatomii prawidłowej człowieka oraz anatomii palpacyjnej), technik masażysta		
Opis kursu Instruktor AWF Katowice (<i>cele kształcenia, sylwetka absolwenta, przygotowanie do rynku pracy, związek ze strategią AWF Katowice; zamieszczone informacje znajdują się w informatorze</i>):	Szkolenie z nowoczesnej rehabilitacji ortopedycznej Thoracic Outlet Syndrome – TOS (górnego otworu klatki piersiowej) ma szczegółowo przeprowadzić uczestnika przez cały proces rehabilitacji ortopedycznej: analiza pacjenta, badanie podmiotowe oraz przedmiotowe, testy i badania dodatkowe oraz wdrażanie protokołu rehabilitacji. Omówienie anatomii funkcjonalnej okolicy oraz przypadków, które sprawiają w gabinecie, czy na sali rehabilitacyjnej najwięcej problemów. Różne sposoby rozwiązywania problemów w oparciu o Evidence Based Medicine (EBM), a także wieloletnie doświadczenie prowadzących. Przedstawione zostaną także schematy i procedury postępowania w różnych obrazach klinicznych TOS, a także procedury diagnostyczne z tym związane. Szkolenie ma na celu podniesienie kompetencji fizjoterapeutów i terapeutów manualnych pracujących z pacjentami ortopedycznymi i neurologicznymi zarówno w gabinetach, jak i placówkach klinicznych (szpital, klinika, uzdrowisko)		
Rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji formalnych lub zakres kompetencji	Uczestnik nabędzie kompetencje do prowadzenia procesu fizjoterapii w różnych rodzajach zespołu górnego otworu klatki piersiowej		
Rodzaj dokumentu potwierdzającego ukończenie kursu	Świadectwo ukończenia kursu		
Odniesienie do efektów uczenia się	Fizjoterapia JSM		

Lp.	Modułowe efekty uczenia się uczestnik:	Odniesienie do efektów uczenia się (proszę wskazać kierunek studiów)
w zakresie wiedzy		
W01	Wymienia metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego aktywności w różnych rodzajach TOS	C.W4
W02	Omawia zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta w zespole górnego otworu klatki piersiowej	C.W5
w zakresie umiejętności		
U01	Przeprowadza badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonuje podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym testy specyficzne dla rozpoznania TOS	C.U1
U02	Planuje, dobiera i wykonuje zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii w objawach i zaburzeniach specyficznych dla TOS	C.U8
w zakresie kompetencji społecznych		
K01	brak	

Stosowane metody dydaktyczne
Obserwacja, prezentacja, wykład

Efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się	Metoda walidacji
W01	Wymienia metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, omawia narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego aktywności w różnych rodzajach zespołu górnego otworu klatki piersiowej	Test teoretyczny
W02	Dobiera środki, formy i metody terapeutyczne w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta w zespole górnego otworu klatki piersiowej	Test teoretyczny
U01	Przeprowadza badanie i diagnozowanie obręczy barkowej i szyi oraz wykonuje specyficzne testy funkcjonalne pozwalające różnicować i rozpoznawać TOS	Obserwacja w warunkach symulowanych
U02	Ordynuje i programuje fizjoterapię w dysfunkcjach oraz klinicznych zaburzeniach funkcji w zespole górnego otworu klatki piersiowej	Obserwacja w warunkach symulowanych

Treści modułu kształcenia		Godziny
Zajęcia teoretyczne		
1.	Czym jest zespół górnego otworu klatki piersiowej (Thoracic Outlet Syndrome – TOS)? Zespół górnego otworu klatki piersiowej – zmiany strukturalne. Zespół górnego otworu klatki piersiowej – zmiany funkcjonalne. TOS – kiedy do fizjoterapeuty? Kiedy do operacji? Przypadki kliniczne.	3
2.	Diagnostyka pod kątem TOS: a) Wywiad b) Badanie funkcjonalne c) Diagnostyka obrazowa d) Badania pomocnicze/dodatkowe e) Jeśli nie TOS to co? Co robić? – Różnicowanie z problemami szyjnymi – Różnicowanie z innymi zespołami uciskowymi (np. cieśń nadgarstka) – Różnicowanie z problemami stawu ramiennego – Odesłanie pacjenta do specjalisty – rola żółtych i czerwonych flag	1
3.	Zespół górnego otworu klatki piersiowej w świetle Evidence Based Medicine (EBM)	1
4.	Koncepcje teoretyczne odnośnie TOS	1
Zajęcia praktyczne		
1.	1. Anatomia palpacyjna struktur powiązanych z TOS (strukturalna/palpacyjna) : a. Mięśnie pochyłe, MOS, piersiowy mniejszy b. Żebra, obojczyk, kręgosłup szyjny, piersiowy c. Wyrostek kruczcy, barkowy	2
2.	Diagnostyka pod kątem TOS: a) Wywiad b) Badanie funkcjonalne c) Diagnostyka obrazowa d) Badania pomocnicze/dodatkowe e) Jeśli nie TOS to co? Co robić? – Różnicowanie z problemami szyjnymi – Różnicowanie z cieśnią nadgarstka – Różnicowanie z problemami stawu ramiennego – Odesłanie pacjenta do specjalisty – rola żółtych i czerwonych flag	2
3.	Terapia tkankowa: a) Techniki terapii powięziowej b) Techniki terapii manualnej tkanek miękkich: – pochyłe, – MOS,	4

	– piersiowy mniejszy, – dźwigacz łopatki, – czworoboczny grzbietu. c) Inne techniki miękkie wykorzystywane w TOS	
--	---	--

4.	Terapia manualna – tkanki niekurczliwe: a) mobilizacje obojczyka, b) mobilizacje I żebra, c) manipulacja odcinka piersiowego, d) manipulacja przejścia C/Th.	3
5.	Kinezyterapia: 1. Schemat postępowania FTM – Funkcjonalnego Treningu Medycznego, 2. Ćwiczenia: – Rozciągające, – Mobility, – Wzmacniające 3. Ergonomia pracy – budowanie nawyku pacjenta	3

Forma i warunki zaliczenia modułów kursu, w tym zasady dopuszczenia do zaliczenia, egzaminu

Obecność na co najmniej 95% zajęć. Zaliczenie testu teoretycznego

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia kursu

Literatura podstawowa:

1. Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego : z uwzględnieniem punktów spustowych, stref odruchowych i stretchingu / Joseph E. Muscolino ; [słowo wstępne Ruth Werner ; tł. z jęz. ang. Jacek Łuniewski]. - Wyd. 2, dodr. / red. Zbigniew Śliwiński. - Wrocław : Edra Urban & Partner, cop. 2022.
2. Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego : z uwzględnieniem punktów spustowych, stref odruchowych i stretchingu / Joseph E. Muscolino ; [słowo wstępne Ruth Werner ; tł. z jęz. ang. Jacek Łuniewski]. - Wyd. 2, dodr. / red. Zbigniew Śliwiński. - Wrocław : Edra Urban & Partner, cop. 2022.
3. Prometeusz - atlas anatomii człowieka. T. 1, Anatomia ogólna i układ mięśniowo-szkieletowy / Michael Schunke, Erik Schulte, Udo Schumacher ; il. Markus Voll, Karl Wesker. - Wyd. 2 pol., popr. i rozsz. z nomenklaturą łacińską, dodr. / [tł. i red. nauk.] Jerzy Stanisław Gielecki, Anna Żurada. - Wrocław : "MedPharm Polska", cop. 2017.
4. Techniki energii mięśniowej : [zaawansowane techniki terapii tkanek miękkich] / Leon Chaitow ; współpr. Ken Crenshaw [i in.] ; przedm. Donald R. Murphy ; il. Graeme Chambers ; [tł. książki i płyty DVD z jęz. ang. Mirosław Kokosz]. - Wyd. 1 pol., dodr. / red. Edward Saulicz. - Wrocław : Edra Urban & Partner, cop. 2015.
5. Testy kliniczne w fizjoterapii : badanie narządu ruchu : praktyczny przewodnik po metodach badania układu mięśniowo-szkieletowego / Dariusz Ciborowski. - Wyd. 2. - Poznań; Swarzędz : Body Medica Centrum Kompleksowej Rehabilitacji Dariusz Ciborowski, 2022.

Literatura rozszerzona:

1. Terapia manualna według Maitlanda / Kevin Banks, Elly Hengeveld ; [tł. z jęz. ang. Jacek Łuniewski, Karolina Rudnicka, Dariusz Szpak]. - Wyd. 1 pol. / red. Zbigniew Śliwiński. - Wrocław : Elsevier Urban & Partner, 2013.
2. Manualna mobilizacja stawów : badanie stawów i podstawy leczenia. T. 1, Kończyny / Freddy M. Kaltenborn ; współpr. Olaf Evjenth [i in. ; tł. z jęz. ang. Jerzy Somow i in.]. - Wyd. pol. na

podst. 9 wyd. ang / pod red. Mirosława Dębskiego. - Toruń : Mirosław Dębski - Terapia Manualna.
3. Anatomia funkcjonalna. T. 1, Kończyna górna / A.I. Kapandji ; słowo wstępne Raoul Tubiana ; [tł. z jęz. ang. Rafał Gnat]. - Wyd. 2 pol. / red. Rafał Gnat. - Wrocław : Edra Urban & Partner, cop. 2020.
4. Anatomia funkcjonalna. T. 3, Kręgosłup i głowa / A.I. Kapandji ; słowo wstępne Gerard Saillant i Robert Merle d'Aubigne ; [tł. z jęz. ang. Rafał Gnat]. - Wyd. 2 pol. / red. Rafał Gnat. - Wrocław : Edra Urban & Partner, cop. 2020.
5. Diagnostyka różnicowa dla fizjoterapeutów : kiedy kierować pacjenta do innego specjalisty? / Catherine Cavallaro Goodman, John Heick, Rolando T. Lazaro ; [tł. Jakub Taradaj i in.]. - Wyd. 2 pol. / [red. nauk. Jakub Taradaj]. - Błonie : DB Publishing Dobrogniewa Bąkowska, 2019.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kursu przewiduje praktyki
Brak

Metody walidacji efektów uczenia się		
Metody AWF	Test teoretyczne	Obserwacja na zajęciach
Metody wg BUR	Test teoretyczny	Obserwacja w warunkach symulowanych
W01	X	
W02	X	
U01		X
U02		X